GOVERNMENT ORIENTAL MANUSCRIPT LIBRARY
INDEXING FOR TELUGU MANUSCRIPT

Sl. No.	Particulars	Details
1	Language	TELUGU
2	Material	Paper Mss.
3	Bundle Number	TEL B 0262
4	Work Number	D 0908
5	Page No (From... To)	1 to 29
6	Name of the Work	SURA BHANDESVARAMU
7	Subject	LITERATURE

D. 699 and D. 908

14-3-26

14.3.26

సంపాదకులు.

1.బి. రాధామాధవ(విలాసము) D. 699

97.a. సురంగ... నిర్ణయము D. 908

Surābhāndē svaram

D. 908
B. 262

సురాభాండేశ్వరం

౧ శ్రీమత్కాశీపట్టణ
ధాముడు విశ్వేశ్వరుండు ధరణీధరకం
న్యామణికుచకుంకుమపం
కామలవక్షుండు మముకృతార్థుజేయున్

హారిణపినాకహస్తుని పు
౨ రాసురఘోరమదాపహారునిన్
పరమకృపాళునిం కుముద
బాంధవపావకమిత్రనేత్రునిన్
సురగణవంద్యునిం శివుని
శుభ్రశరీరుని సర్వమంగళా
వరుడగుకాశికాపురని
వాసుని విశ్వపతిం భజించెదన్

3 ఏణాంకధరుని కుధర
ద్రోణుని జననాదికష్టదూరుని సతతగీ
ర్వాణుని హిమాద్రితనయా

ప్రౌఢి శశికాశివి శివపతిని భజింతుగ్
౪ పావకుండె యెవ్వని ఫాలలోచనమయ్యెన్
పార్వతి యెవ్వని పరమసాధ్వి
గరళాగ్ని యెవ్వని కంఠమందు నణంగె
లోకంబులెవ్వని లోవశించె
పురములనెవ్వని శరమునతైగకూరె
దర్పకుండెవనిచే దగ్ధమయ్యె
దైత్యారి యెవనినేత్రంమున పూజించె
బ్రహ్మ యెవ్వని యాజ్ఞ భంగపడియె
౫ ధారుణీచక్రమే యెవ్వని తేరు పవన
భుక్కులాంధక్రమ్ములె యెవ్వని భూషణములు
భారతీదేవి యెవ్వని ప్రస్తుతించు
నట్టి శివు కాశికాధవు నభినుతింతు
౬ కాలభైరవుండు గంగయు మణికర్ణి
కా ప్రాదంబు డుంఠి గణవిభుండు
వర్ణరూపి యన్నపూర్ణా విశాలాక్షి
యాభీష్టార్థమెల్ల నిచ్చు మాకు

౭ అనినకల బ్రహ్మాండభాండమాలికాధ
రణుండును చండగజాసురఖండనతాండవక్రీడా
డంబరుండును చండికావదనారవిందమార్తాం
డుండును పుండరీకాసురచర్మవసనుండును దండ
౮ ధరోద్దండగరళతిమిరచండకిరణుండును కాశి
కాపురాధీశ్వరుండును గు విశ్వేశ్వరుం బ్రశంసించి
తత్పాపీఢుల ప్రార్థించి వెండియు
౯ బ్రహ్మభాగవతాది పదునెనిమిది పురా
ణములను స్కాంధంబు రమణగాంచె
కలవందు పర్వతఖండంబు కాశికా
ఖండంబు కేదారఖండమనగ
యాబదియందు వోనెక్కుడు కాశికా
ఖండంబు ముక్తికి కారణంబు
పరగునందును సురాభాండేశ్వరంబన
పుణ్యచరిత్రంబు భూరిమహిమ
౧౦ నట్టి కథతేటతెనుగున నతులమ్మెదుల

సురాభాండేశ్వరం

నరసమాధురసేవా కన్యముల్ సంఘటించి
నవుల---కరుణావిశేషంబు కవిమికతన
విశ్వపతి కంకితంబుగ విన్నవింతు

౧౧ భ్రమరాంబాకళవిఖితా
త్న మతినన రమ్యసముదయాంకితజివాప్వ
సుమవిాతుదనాశుకవితా
ప్రమదాజనకుడను ఘట్టిప్రభువాఖ్యుందర్

౧౨ ధరణీధరక నానికుచ
పరిరంభణవివిధబంధబంధురసౌఖ్యోత్స్
తైరవరవసమానునకు
కరుణాచక్షునకు నమరగణపక్షునకున్

౧౩ పాలావాలకంధరునకు
పాలాక్షునకఖిలదైత్యభంజనునకుక
ర్పూలంకృతజివాప్వగునకు
కాలమహోగ్రకతిమిరఖరకిరణునకున్

౧౪ ఆగ్నావననుత్రిజగ
క్షేత్రకులపవిత్రాందపరిపూర్ణునకున్

సురాభాండేశ్వరం

ధూర్తాసురభంజనునకు
మూర్తిత్రయునకు సమస్తమునిసేవ్యునకున్

౧౫ చక్షుస్త్రివక్షూషణునకు
కుక్షిస్థితపద్మజాండకోటునక[illegible]క
బక్షకుశయనాశ్రితునకున్
దక్షాధ్వరతిమిరచండతరభానునకున్

౧౬ ఆశాంబరునకు హారునకు
కాశసుధాచంద్రతారకబ్జకహిమనం
కాశశరీరునకును శ్రీ
కాశీవిశ్వేశ్వరునకు గరకంఠునకున్

సమర్పణంబుగా నాయొనర్పంబూనిన సురా
భాండేశ్వరోపాఖ్యానంబునకు కథాప్ర
వృత్త్యెట్టిదనినా

౧౭ శ్రీ నైమిశకాననమున
శౌనకశుకకశ్యపాదిసంయములతివి
జ్ఞాననిధిసూతుగనుగొని
పూనికెతోంబల్కిరఖిలబుధసమ్మతిగన్

సురాభాండేశ్వరం

౧౫ కాశిమరణమైనకష్టమానవుడున
శివుడెయవునటంచు చెప్పవిందు
మందుత్రొక్కియువ్వికైనలింగంబులై
కానబడినవారు కలరెజగతి
౧౬ అఖిలదిశాంతదిక్షునిమునీంద్రులారా వినుడు
సంక్షేపిగిన ప్రశ్నంబునకు నుత్తరంబిచ్చెద తో నిలి
కాశీపట్టణంబున నెక్కె సురవిక్రయుని భార్య
రూపవతియగుటం జేసి భ్రమశితాపశిదానిమం
౨౦ దిరంబునకుం జనిసురతాదిభోగంబులపరి త్యే
ష్టుం బై తద్విహామేధింగని మోసంబగునని భ
యంబునతాగంబోయి పారుణికలశంబున మునిం
గి ప్రాణంబులు విడిచి జ్యోతిర్మయలింగాకా
౨౧ రంబై సురాభాండేశ్వరుండను నామంబు నె
ను బ్రహ్మచ్యుతాదిదేవగణంబుల చేత పూజిం
పం బడుచున్నవాడు నయ్యేతిహాసంబు వినుండూ
౨౨ ధారుణి గల్గుత్క్షేత్రజంబులు
రంజెవర్ణింపనీక్షింత వారాశికాశి

సురాభాండేశ్వరం

101

ద్వైపాయనుండాదిదాపసులకుసంద
రానదివ్యజ్ఞానరంజకకాశి
సకలజన్మాంతరదురితంబులనుత్రవ్వ
ఖండములై పెనగుకాశికాశి
జపించుతనయందు దరఖ్ని ద్రవహించు
జీవుల శివుని గా జేయుకాశి
౨౩ మొలచుకనుగొన్నయేజాతిపురుషునైన
దురితములు నెల్లకడకుపోద్రొచ్చు కాశి
గలమెవిలశిల్లభక్తార్థకామమోక్ష
లక్షణంబులుగలమహోల్లాసికాశి
౨౪ కాశికాపట్టణాంగణభూములవశించు
చండాలురైనను చక్రనములు
కాశికానగరంబుకడనంచరించెడి
మశకంబులింద్రుని మత్రకరులు
కాశికాపురముశ్రీకరముగాపాలించు
నరవల్లభుడు విశ్వనాయకుండు
కాశీస్థలంబులకలిగినక్రిమికీట
పక్షిసంఘంబులు పరమమునులు

౨౫ గరళకంఠుని యానందకాననమున
మరణమొందిన యేజాతి మనుజులైన
జింకయును శూలమును చేర్మచేల నుదుటి
కన్ను ధరియించు తత్త్వముల్ కాశికెనయె

౨౬ యచట చూచిన లింగంబులెందు గనిన
తీర్థకుండంబులే వంక ద్రుష్టియిడిన
బాదరాయణి కుంభజ ప్రముఖులైన
పరమహామునులు కాశికాపట్టణమున

౨౭ మణికర్ణికా తోయమజ్జనంబొనరించి
మగుడబుట్టండెట్టి మనుజులైన
భాగీరథీవారి దోగి రౌరవముల
కడకంటి జూడడే కష్టులైన
ముక్తిమంటపమద్దె మునశంభుని జపించి
దుర్గతికేగడే దోషులైన
కాలభైరవదుంఠి గణనాథుల భజించి
యముపొంత్ర జనడే దురాత్ములైన

102

౨౮ అన్నపూర్ణా విశాలాక్షి నఖిలజనని
గాంచి బాధలబోరయడే కర్మిరైన
కాశికాక్షేత్రమహిమంబు గణుతిసేయ
తరమె ఫణివల్లభునకైన ధాతకైన

౨౯ సుందరమూర్తి విశ్వపతి
జ్యోకగయక్షిటిసంత్రరించసో
యుందరికైన నిచ్చువృష
భేంద్రుల శూలపినాకచర్మఖం
డెందువి యన్నదిఫణిశి
శిఖిభూషణముఖమ్ములైనచిహ్నలా
నందవనప్రదేశమున
నాశముబొందినమర్త్యకోటికిన్

౩౦ కాశీయంచు తలంచినంవి విధదు
ఖంబుల్ కడన్ బోవు శ్రీ
కాశీక్షేత్రముచూడబోదమనినన్
కామ్యార్థముల్ చేకురున్
కాశీదేవనదీజలంబులను గుల్లంకన్

గలంగుదుషష్ఠమున్

కాశివిశ్వపతింభజింపదొరకున్

శైవలన్నసద్ఘగమున్

3౧ శ్రీశైలాదికపుణ్యభూములుజగ

త్సేవ్యంబులట్లుండనీ

మాశాదైవములన్ ప్రశిద్ధిగప్రమా

ణాలాపమున్ బల్కెదన్

కాశిక్షేత్రముబోలుక్షేత్రమువినియ

ద్గంగాభవాతీక్షమా

యీశుంబోలినయట్టిదైవమునులే

లోకమందెంచగన్

3౨ కాశీపట్టినపంచ

క్రోశాంతరభూమితెగిననుజనులకునవి

శ్వేశుండొసంగునదయుం

దైశక్రప్రముఖదేవతాధిపపదవున్

33 అంన్నపూర్ణావిశాలాక్షిసహచెలియ

విశ్వనాథునికందంపువీడుబట్ట

లింగములకెల్లగనిముక్తివేమనెశవు

కాశికాక్షేత్రమాశ్రితకల్పతరువు

3౪ యెందరుసురనాథులెందరుసమవర్తు

లెందరుయక్షేశులెందరనిలు

లెందరుపరమేష్ఠులెందరుగంధరువు

లెందరుఖగనాథులెందరమరు

లెందరుదైత్యేంద్రులెందరునరశింహస్వా

లెందరునరపాలురెందరనలు

లెందరుగోవిందులెందరురఘురాము

లెందరుభార్గవులెందరార్యు

3౫ లెందరెందరుమునివరులెందరెంద

రవాకులాశక్తులెందరతన్ననఘమతులు

కాశికాక్షేత్రమునను లింగములునిల్పి

ముక్తిగనినట్టివారలీముజ్జగముల

3౬ అట్టికాశీస్థలంబుననధివశించు

సెక్రమధువి(త)యుండుత్త్రమోత్త్రముండు

విశ్వపతిపాలశరాంరంభవేశయుండు

సురాభాండేశ్వరం

భక్తికనికాని పైవడెప్పనులకైన
౩౭ వానియిల్లాలు మరుకరవాలు మేలు
కాంచనంబుశలాకతోఁ దారుమెరుపు
కంబుకంధరి సకలశృంగారలక్ష్మి
మూర్తి విలసిల్లు పూబోణి ముద్దులాడి

౩౮ బింకపుగుబ్బచన్నులను
పెద్దపిరుందు[illegible]మందహాసమున్
కుంకుమచాయదేహమును
క్రొన్నెలనేలులలాటదేశమున్
జంకైనచూపులున్ మిగుల
సన్నపుకౌను మొగంబుతేటయున్
పంకజలోచనంబులెల
ప్రాయమున్ గలదాలతాంగికిన్

౩౯ అద్దంపుమెరుగుచెక్కులు
బిత్తరి నారాయంచ నడలు తియ్యని మోవిం
ముత్తులుగుల్కుమొగంబును
కద్దాలేదనెడి నడుము కలదా చెలికిన్

సురాభాండేశ్వరం

౪౦ చామరంబులనెట్లు సాటనవచ్చు నీ
కుంభికుంభోరోజకుంతలములు
చక్రవాకములెట్లు సమమనవచ్చు నీ
కువలయనేత్రి వక్షోరుహములు
పద్మరాగములెట్లు ప్రతియనవచ్చు నీ
తరుణీలలామ దంతవ్రజంబు
లకుటికంధములెట్లు సరియనవచ్చు నీ
ధవలాయతాక్షి అందంపుతొడలు 104

౪౧ నవిరియుపశుపుచ్ఛజఘనంబులకుటీయామి
నలవియోగంబునొందుటిశిలలనంగ
పరఘుటీఫలించి కడపటీనరుకబడుటి
నరసమానను తోక్రింతనెరుకలేక

౪౨ ఆలలనయొక్కదినమున
తాళవనంబునకు బోవ తమకించి తలన్
గీలించె మదన్నఘుటిమూళ
నీలాలకబంధమునకునౌరిచెన్నెసగన్

౪౩ నిటలభాగంబున నెరసిన ముంగురుల్
మలయానిలంబుచే మలిసియాడ
బంగారు సరిగెల వత్తించు వలిపెంపు
నెరికమీఁగాళ్లపై నెరసి తూల
కమ్మపంజుల మాణికంబుల నెరడాలు
చెక్కుటద్దంబుల పిక్కటిల్ల
మొలకచుక్కల మీరు ముత్యాల పేరులు
చిగిచంద్రగవమీఁద బిత్తరించ
౪౪ పత్త్రిరియర్ఘ్యం బొకించుక నైసరిల్లి
బాహుమూలాక్షి దృష్టితుల్ బయలుపాలిక
నైక్రకరమున మధుభాండ మూఁదికొనుచు
యిందుబింబాస్య గ్రక్కున నిల్లు వెడలె
౪౫ జలధమున నుండి వెలువడు
తెలుకారు మెరుంగుతోడ తులదూఁగుచున
వ్రేలతికన పట్టి బోరుఘు
తలలూఁపుచు నాసికముల తర్జన విడగల్
౪౬ మెలమి మలయూరము తెరగున

105

కలహాంసములీతి మత్త్రకరియందమునల్
మలయుచు నడిచె ముదంబున
వెలదుక కాశీపురంబు వీధుల వెంటన్
౪౭ చిరుసుచ సంగవత్రిగున
గరితయు నికుపేదన డుముగ కుగడవణికల్
కుకుతరని తంబభరమున
మెరుగగు చిరుతొడలు బడల మెల్లన నడిచెన్
౪౮ పిరుదుగదలంగ ముత్యాల పేరులోరసి
నెడుగుబ్బల గంధంబు పేటులురల
కాపువేడంగ పయనెద కొంగు జార
నడిచె వయ్యారరివగల నళిని నేత్రి
౪౯ ఘణతి కుచంబుతో పద్మంపు మొగ్గతో
పసిడికుండతో మేరు పరపరాదు
బింబోష్ఠి కన్నతో బేడసమీనుతో
కలువపూరేకుతో కానరాదు
పూఁబోణి వదనమో పూర్ణేందుబింబమో

సూరాఖ్య దేవరం

తళుకుటద్దము మేలో తెలియరాదు
కమలాక్షి యూరుతో కరటికరంబుతో
యరటికంబంబు పోయరుగరాదు
౨౦ కౌక్కువో యున్నరి యమ్మకుచద్దనము
మాయకే మేటి యగునని మాటిమాటి
కిచ్చుతలయూచి మెచ్చిరయ్యంత శోభగు
రచ్చరచ్చల గూర్చున్న రసికవెల్ల
౨౧ సోమునిరతినే మొగము
సుందరమాదర హాసచంద్రికా
స్తోమము లీన చిత్తరపు
చూపులు దిక్కుల పిక్కటిల్లమే
ల్దామర మొగ్గలక్కదె గదు
దిట్టిపుచ్చన్నవ పోక్క మేర్పడం
కామిచె ల్వామంచలికి
కన్నుల పండువునయ్యెన నయ్యెదక్క
౨౨ యిష్టఖిలజనమనోహరంబైన రూపలావణ్య

సురాఖాం దే శవరం

శిఖావిలాసవిభ్రమంబుల విభ్రమించియయ్యె 106
బుజాన సత్తింబదేశంబునక్క పొడువక్క బడీన
ధవళాంశుకంబున తదంతర్గతంబైన చందు
౨౩ రుకావిపావడ రంగించుకించుక ప్రస్ఫురింప
మొత్తంబులగుకమ్మ పంజుల ముత్తియంబుల
నైరడాలుచెక్కులం పిక్కటిల్లి దరహాసచం
ద్రికాజాలంబులకు తోడు సూవనే పుమా
౨౪ దినవరత్నకీరితంబులగు సువర్ణకం
కణంబులు కరంబుల ఝుణఝుణాత్కారరవం
బులీనపనసులుకు శిఖిపింఛసదృశంబగు వేణి
భరంబున దట్టంబుగా జుట్టిన పూదండల సౌర
౨౫ భంబునం గ్రమ్మగందు తుమ్మెదగుములు ఝమ్మ
ఝమ్మనే మ్రోయపగడమ్ముతో జగడించు ప
జాలు మ్మోదులకి సలయతు ల్సంబుల్లగు కర్ణా
గు శ్రంబుల బంగారం పుటుంగరంబులమె

౫౬ రంగులు తొంగలింప కుందనంపు సందిటిక
డియంబులు కాంత్రులు చిందులాడ మందాక్షం
బు మధుకారవిందంబున సందడింప మందగమనంబు
న త్యాగరాజ భూరుహా కాననంబున కుబోవసేమ
యంబునా

౫౭ నిటల భాగంబున నిడుదగా నిడుగంగ
మట్టి పయిని భూతి పెట్టినాడు
కావి కోవతి పింజ కట్టిమీగాళ్ళపై
నెరశిఖోరాండంగ నెరపినాడు
నిడువాలు కెంజడ నెర్పుతో బురికోల్పి
యొరపుగా నెకచంప కొదిపినాడు
భాగీరథీవారి పరిపూర్ణమగు తాం(మ్ర)
పా(త్ర) హస్తంబున బట్టినాడు

౫౮ పాదదీక్షా వీన కటిసూ(త్ర) బద్ధమైన
దండమేతాజినము చంకదాచినాడు
శమదమాభ్యాసి కాశికాస్థలనివాసి
యుక్తతాపసిన దాత్రం వ్రామోతముండు

౫౯ దివిజన దీత్రక్షంబుల

నవగానాన మాచరించి నంత టక్షీ
ధవు విశ్వనాథుగాబువగ
నటినయమార్గమున నెదురు చనుదెంచితగ

౬౦ తమరి యర్ధమగు మత్త గజము చందంబున
నటన తో మెల్లన నడచుదాని
మిక్కిలి కస్తూరి మెకము చందంబున
మంచి వాసన గుభాళించుదాని
కమలారి పైమయూఖంబు చందంబున
చిరునవ్వు మోమున చిల్కుదాని
పసిడి మెరుంగు కుంభముల చందంబున
గుబ్బచన్నుల ముద్దుగుల్కుదాని

౬౧ కాంతు వెదజల్లు జిలుగు చెంగావి చీర
నెరికె కుచ్చులు మీగాళ్ళ నెరయుదాని
చిరుత పగలాడి యాండిగె చిగురుబోడి
గాంచెన మ్మౌని కన్నులకరువుదీర

౬౨ కాంచియా పువ్వుబోణి శృంగార వార్ధి

సురాభాండేశ్వరం

మస్తమానసుతరాన్నన మౌని విభుడు
గతచిపోంగ శక్యమై కమ్మవిల్తు
బారిచిక్కక యత్రీతాపసులకైన
౬౩ ప్రేరి జపమాల పూసలెన్నెటివాడు
శాంత సర్వాంగబులెన్న దౌజగె
పరదక్ష్యేశనార్గమెర్పడగచూపెడువాడు సుదతిలావణ్యంబు చూడదాయెగె
తక్షశేవాసక్తి తిరుగుచుండెడివాడు
హరినాక్షినెసవెంట నరుగదాజగె
వివిధశాస్త్రార్థముల్ వినుచుసుండెడువాడు
వినుతాంగిమాటలు వినగదాజగె
౬౪ సిద్ధపంచాక్షరీ మంత్రచింతనంబు
శేయువాడంగనకుచింత శేయదాజగె
శుద్ధవైదికకర్మంబు చూరబుచ్చి
మదనశాఖాభిలాషిరై మాని విభుడు
౬౫ పలుమారుంజూచిన వ్యర్థ(ధ)మపడియెడుగూడ మహా త్రగ్ధర.
భావమందున్నరంచుక్
తలపోయుక్ కెరిమెచ్చుక్ తనివినకయ

సురాభాండేశ్వరం

త్రశివకిత్రించి ప్రియుర్

తలయూచుక్ దైన్యమొందుక్ తమకపడకదుక్
ధైర్యము లూతలూగుక్
మలయుక్ దాతల్లడించుక్ మమతపురలుక్ న
మానికాం మాతురుంగై

౬౬ సుదతిచనుమొనలయొప్పునా
బొదలినబిత్తరపుచూపు పువ్వులతూపుల్
పొల్చెదయముగాడకమదనా
సృదడు దైకడు మరులుకొనియె మానిరయమునక్
౬౭ చిగువగుతోరంపుపిరుదుచందముచూచి
నడినెనెంయాన్యరంపునడలుచూచి
గుత్తంబులగుగబ్బి గుబ్బలవజూచి
ముక్కలుగులుకునెమ్మొగముజూచి
కుటిలంపునిడువాలు కుంతలంబులుజూచి
తలచుక్కతిరుగునేత్రములుజూచి
తామరతూడులందములచేతులుజూచి

సురాభాండేశ్వరం

తిన్నని మెరుగుమై దగజూచి

౬౨ కలహవేదనసంపన్నంపు కౌపు సజూచి

ములకచిగురాకు వంక్తికె మెగ్ని విజూచి

తమకమాత్వంగ నోపక ధరణిసురుడు

విభ్రమాధరిగామించి వెంటజనిరె

౬౭ మానకనిల్లు వెంటనధి

మానవిహీనత వచ్చుచుంన్నయం

మోనిగులలాగ్రగణ్యుడతి

మన్మథతాపవిమస్త డౌడె రిం

గానవినాయ తాళ్ళిక్షర

పోషవికా సితవక్త్రమైమదిక్

పోనియమించెగాని రెముక

ఫెంత టునిలవీదు చూడ తెంతలియుక్

౭౦ యింతిపోవంగనా తడు నేగ వెంట

తరుణి నిలువంగ బడినా తండు నిలుచు

చూచుక నరె పులెక్కసుదతి వదన

మంత టంత టపించియి యన్నవనిసురుడు

౭౧ నిలిచి మాటాడవే నీరజదళనేత్రి

సురాభాండేశ్వరం

కన్నులచూడవె కంబుకంఠి

పలుకిచ్చినవ్వవె పల్లవమృదుపాణి

చేపట్టితిలియ్యవే చిగురుబోడి

కౌగిటజేర్చవె గజరాజగామిని

మోవియొసంగవె ముద్దులాడి

మరుకేళి గవయవె మధుమధుకరవేణి

అభయదానంబీవె యబ్జవదన

౭౨ యింతవేచవదవె తీకెయుగురుబోడి

మన్మథుని బారి బెట్టయకె మందగమన

ప్రావవేయని తైన్నంబు ఖూనివిప్రు

డిందుబింబాస్య వెనువెంట నేగనపుడు

౭౩ తవిలిన మోహపాశమునత్తైర్కై ముదూరి మనోభవప్రేర్క్

దిశ్రుకుచదీనత్తై యవని

తేవడుపాలుక్షణచేశి మొక్క్రగా

నవిధయజేరికిక్ గానక

యూరకనేగునని రయాత్రలై

శివశివమిద్రైభిక్ కతిన

సురాభాండేశ్వరం

చిత్తముగా రెలతాం గురిష్మవిం౯

౨౪ వాలంవ్యాఘుండిట్లు సంతాపపడుచువెంట

నేనుదేరంగ దయమోహా మింతవేక

తాళవన మధ్యమున నున్న ధవుని కడకు

సరభసంబుగ నేగెనా చంద్రవదన

౨౫ ధవునికడకునేగు ధవళాయతేక్షణ

విష్ణునేగ వెరచి వ్యాఘ్రఖుండు

దానిరాకకెదురు తలయెత్తిచూచుచు

తకలనుండె నైక్యత్రనువుకింద

౨౬ అంతనక్రాంతా శిఖామణి దీక్షపర్ణసం

కులంబును మధుకర్ణ ఫలభరితంబును గగన

చుంబి శిఖాగ్రంబునగు త్రుమ్యజారాజ

భూరుహాకానసంబు నెచ్చియచ్చట

నిలుచున్న సమయంబునా

౨౭ మొద్దమోటులు దాకి మొన గోళ్లమట్టుకు

ములిశిపోయి నకాళ్లు మొద్దవేళ్లు

కావడి మొత్తవంగ కలకెక్కి వెంట్రుకల్

సురాభాండేశ్వరం

109
110

మొలచినపోవంక ముదురు మెడయు

పెదమైన మాత్రికలు పూనికె నెక్రగా

కాయబుగా చినకళ తలముఖ

కష్టండతాకునకందియుండ ముచేది

కండెనమసిచాయ గలుగుమేను

౨౮ పెలపుమీరినత్యే జారాజ భూరుహమ్ముల

యగ్రముఖలనున్నబుంగలయానవంబు

వడిశికాని తెచ్చునెరువుపై పుకాడు

విక్రమాధ్యుండు వారుడే విక్రయుండు

౨౯ మోకునమ్చైనయునతా

కేకులబంధంబు మెత్తన గుమెడతో లుగ్

జోకగు కత్తులమెనయును

తూకంబుగ బూనినిలిచె తెయ్యవిలెదుడుక్

౩౦ అవిభుగాంచి కష్టేదుట

నంబుజలోచన నిల్వనాడిల

సూరాభాండేశ్వరం

జ్జా వనతాళనాంబురుహా
రైదరహాసవికాసచంద్రికల్
తీవిమెరుంగుచెక్కులన
తింపగ కొనని యాడ గుబ్బచన్
గ్రేవలవాలకవల్లికలు
క్రీడయొనర్పగ నేగెచాటునన్

౧౧ జోటి జోటితే నియల్ వదియు
చోక్రప్పమోవిది ముక్కులాడిబల్
కుటిలపుకుంతలంబులది
గుత్తపుగుబ్బలమోహనాంగిదా
నెటుపలెరెమ్మెమొక్కునకు
నేమిటికిన్ దగులంగ జేసెన
క్రొటికటినిక్క యూహరుడు
గాకసకోజబవుండుసమ్మెదే

౧౨ ధర్మపత్నిగాంచి ధవుడు మోహంబున
ప్రియమునయముమదినిపిక్కటిల్లగ
ప్రమదమయమునైన భాషణంబులచేత

సూరాభాండేశ్వరం

నాదరించె సౌఖ్యులగ్రించ

౧౩ పలసనల్లాపభాషణంబులకొంత ప్రొద్దు
పుచ్చి భోరణసంబులకు పానకాలంబెద
దప్పునో యని యానవవిత్రియ లాభంబు
దలంచి పెంగారుబుంగల వారుణిరసంబొక్క
కలశంబున నించి సముంచితదరహాసవద
నారవిందుం డై యప్పుంచలాక్షిచారంబు
యప్పుడు

౧౪ యింటికి వేగమేగుమని
యింతికి నప్పుడు నేత్రకేత్రలన్
ంటుతనంబు నమ్మధువు
కుంభము మోచుట రెట్టులక్కటా
కంటకవల్లిత్రిపెందురుము
గారవమోర్వగ లేనికంతమున్
జంటగుగుబ్బచన్నవగ
చక్రగపూనగలేనిమద్వమున్

యిట్లు పతిచేత నియోగింపఁబడి యక్కాంతామణి సో
మణిసీమంతముక్తామణి శోభితంబును పరిమళకు
సుమధామాలంకృతంబును దీర్ఘకేశబంధబంధురంబు
ను నగు తనశిరంబున మదిరారసభరితంబగు కలశంబు
పూని మందగమనంబున

తాపసి యిట్లు మోహమున
దర్పకు శక్తికి బోరిగెత్తినదై
చూపరు లెల్ల రోతురని
స్రుక్కక వెంటనె రాగరాగిణై
యాపువుబోణి కాశినగ
రాంతరమెయ్యెన జొచ్చి వచ్చె ఘం
టాపథ రాజసౌధ నిక
టస్థిత మందిర భూమి చేరగాఁ
ఖ్యాతి లనిజ గృహమునకు
తాపిమితో వచ్చి కుసుమదళ కల్పిత మా
లాలక బంధము ముడి
దూలగ మద్ఘుమఘుడి ముడించె తెయ్యెరి వేడ్కన్

నిటలభాగంబున నెరశిన ముంగురుల్
కొప్పున చక్కగా కూడదువ్వి
అరవిరి బాగుగా విరిశిన కస్తూరి
తిలకంబు కొనగోట దిద్ది దిద్ది
కుచమండలంబున కుదిగా వ్రాసె మకర
విసరి పయ్యెద కొంగు ఫుస్తగా వైచి
ముడిచిన చెంగావి ముదురు వన్నెచీర
నెరికె మీగాళ్లపై నెరయ విగిచి
20 మృదుల కర్పూర ఘుటికాది మిళితమైన
సరస తాంబూలమున వదనశ్రాంతి తేర్చి
యానసంబొప్పునా వంబత్తు బూని
ముత్తియపు గద్దెపై నుండె ముద్దులాడి
అంతట తాపసి మన్మథ
సంతాప భరాంగుడగుచు జలజాననగే
హాంతరము చేరె కాంతుడు
వంతంబున చెరుచు త్రొక్కి పాల్జ్జులనైనన్

సురాభాండేశ్వరం

౨౧ ఆనిగాంచి లేచి మహోత్సాహమున నామతి
యదుకులేశ ప్రణామ మాచరించి
అర్ఘ్యపాద్య విధుల నర్పించి వినయసం
భాషణముల కొంత ప్రమద మెసగ

౨౩ శాలి తండులాజ్య శాకసూపాదులు
తెచ్చియిచ్చె భూమిదేవవర్యు
గానముచను మటన్న కువలయనేత్రితో
వాడు బలికె దీన వదనుడగుచు

He addressed her

౨౪ నినుచూచినంత నుండియు
మనసిజు డతిశక్తి మెరసి మార్గణములనా
తనువు గురిజేసి వేయగ
కనువెదురు గాంటి నన్ను గడతేర్పగదే

౨౫ పానుపు మీదికి దిగిచి
పయ్యెద కొంగెడలించి చన్మెనకా
మేనన్ మత్తిపై కురికి
మానవ తాకుని కేళిచూరగా
తేనియ జోకునం వడయు

సురాభాండేశ్వరం

113

తియ్యని మోవి యొసంగి నెక్కెపా
దీనుని నన్ను బ్రోచి కడు
దీవన బొందగదే తలోదరీ

౨౬ కరము కరము పెనచి కౌగిట బిగియించి
కాపునిమిరి ముద్దు గుబ్బ తేన
మోవి పంటనొక్కి ముదిత నీ చనుగవ
బత్తియాద చాల బాలెంతి పుదిమె

౨౭ బెళుకులు జిమ్ము నీ బిత్తరి వగచూపు
పూబోణి నా మీద బెలయకున్న
బంతులవంటి నీ పరువంపు గుబ్బలు
కామినినా కౌమ్మ కదియకున్న
వాటంబులైన నీ వాలారు కెనగొప్పు
కాంత నా చెక్కుల గాడకున్న
పగడంబు డెగడునీ పలుచని కెమ్మోవి
సుదతి నా పలుమొనల్ సోకకున్న

౨౮ నిరతము సుకొంకైనె నీవు గోరిత్త నిన్నగూడ
నళినసల్లాపములు ప్రొక్కజరపకున్న

సూరాంభాండేశ్వరం

సతసుడేతకె మనచ్చనాదరించి
పాణిదానంబునాయవే ప్రద్యుమ్నయనా
౯౯ అనిమది విరహానలమున
కనలుచున్నైనన్నే మున బలుక కామాతురున
మ్మని ముచ్చ్యనాదరించక
కసుగవ నదలించి పతికె కామినియంతక్ (n menace)
౧౦౦ ఈమెగనేల కాశిపురి
నెన్నికె కెక్కు పతివ్రతం భళా
యెమిటకె గడెంచితివ
యిట్టిపసక్ కౌరయోనె చెల్లరె
భూమిలో మిమ్ము వంచి ఘన
ఫలమ్మెలకున్ జేరనెట్లు వచ్చు మా
ధాడములే పవిత్రములు (n grihalu)
ధారుణిహాపుణి గంధయుక్తముల్
౧౦౧ శ్వకయానేక సంసేవితంబులు (n dogs)
కుక్కుటసతి ఘాతకుంటితములు

సూరాంభాండేశ్వరం

ఖరమూత్ర విణ్మయ కర్దమస్థలములు
సూకరగణపూత సాకరములు (n a hog)
ఘనతరవాసనాకలశ సంగతములు
మక్షికా సంఘాత మలినితములు
బాలకోష్ఠాష్ఠ పరిపూరితంబులు
మేషాస్ర చర్మ సంమిశ్రితములు
౧౦౨ శ్వపచ చండాల మాతంగ సంస్పృశములు (n Paria) (n paria)
నిఖిల సజ్జన లోకాధినిందితములు
మాగ్యహంబులు దుర్గంధ మందిరములు
నీవు చోరనరుల్ భూమి నిర్జరేంద్ర
౧౦౩ పరధనములపహరించుట
పరులనునిందించి తూలబల్కుట కడిమిక్
పరసతులగవయగోరుట
దురితంబని మీరెచదువుదురుగద మేదలక్
౧౦౪ పరమవివేకశీలుడవు
బాల వృద్ధ వంశ పవిత్ర ధాత్రిని
వెరుగవె యస్త్రీభామినుల — గురుస్త్రీ
నీగతిగోరుట ధర్మమే మహా

Her remonstrance 112
114

సుర్వాఖాండేశ్వరం

దురితమ్మైన పట్లకదు

ధూరమతానిటువంటివారికెన్

మరచుటధర్మమంద్రు (ద్రు) మతి

మంతుటువేదపురాణసమ్మతిన్

౧౦౫ కులపాంసులాలసాసవ âsava = callu mati = vâsana

మలినాంగిని నన్ను జూచి మనసేగతినే

కలకెకవయంగ బాడియె

జలజాక్షుల మిమ్ము వంటి సన్న్యాసులకున్

౧౦౬ జారిణిగా నపతీవ్రత

నీరీతి వచింపనాలుకె ట్లాడెను మా

నేరంబు లెన్న నటికి

మారీతులు మాగుణములు మాకే తెలుసున్

౧౦౭ ఝానినాథ విభుడు మానధనాఢ్యుండు presumably

నిన్ను నన్నుగనిననెరి వధించు

తథ్యమతడువచ్చుతరియయ్యె మాటలు

వేయుజెప్పనేల వెడలుమాని

౧౦౮ వుల్లిము ఝుల్లన తాపసి

సురాఖాండేశ్వరం

తల్లడపడి కొంతదడవుధరమూర్ఛిల్లితె

కల్లనచింతాభరమున

ఫుల్లాంబుజనే(త్రి) జూచి వుక్తము బలికెన్ = hurting

౧౦౯ కుటిలమనోభవసాయక

పటుపావకసిఖలనడుమబడికాలెదినన్

నిటులేలచంపజూచెదు

కటకట దయమాలితెంత కష్టిదబలా

౧౧౦ పశ్చునివింటివానిసుమ

బాణసముజ్జ్వలవహ్నికీలలన్

నిచ్చలు వేగనోపదర

నీ(ప్ర)జలందరుజూడనీకుగా

నచ్చుపుదావపావుకుని

కావన్నాతిచేశదనాశరీరమున్

ముచ్చుటమారచూచెదవు

ముద్దియనన్నవరింపవేనియున్

అనితెలియంబలికిననమ్మగు వగదగదవణంకి

గజిబిజియై అంతరంగంబున నిట్లని చింతించె

సురాభాండేశ్వరం

౧౧౧ యేమనే తునాథుఁడింటికో వెడునె

నతనియాజ్ఞ లేకయున్నమైన

వసలకోడబడుంగ పాపంబు బొమ్మన్న

బోడుగా ముకుందు భూసురుండు

౧౧౨ పరమపత్రీప్రతాని యతి

బాయు ఓపాపము బాలమ్మణుండు మై

బొరుగు ఓనంత కండేబలు

దోషము గ్రుక్కున వీటి వల్లనే

దురితము బొందుదనో యనుచు

తొయ్యలి యయ్యల యాగు మానసం

బరిము రిల్వనోపక భ

యాతుర వేదన బొంద వెండియున్

౧౧౩ ధరణీసురుండు గ్రక్కున

మరణంబును బొందెనే మహానీవాత్స్య

దురితమునకే నగురియగు

దరయగని దిప్రత్యవాయమన్నిటికంటెన్

౧౧౪ తొల్లి పరోపకారంబున కంటె పుణ్యంబును పరుల

దుఃఖింపఁజేయుటకంటె పాపంబును లేదని శుకయో

సురాభాండేశ్వరం

గంధ్రుండు కృష్ణద్వైపాయనునకుం జెప్పె నదియు నంగాక
హానవస్థలంబులు

క్షేత్రంబులు గోగణంబులు మహానదులు పరోపకారా 116

౧౧౫ ర్థంబ సంభవించెగాన నేను మనోభవ సాయకశిఖిశి

ఖాతప్రాంతపాలణంబులు విడుచుచున్న యీభూ

సురవర్యు సురతాదిభోగంబులు వరితృప్తుం జేసి రక్షిం

చి రపిదప పాతిప్రత్యభంగంబునకై పరితాపితదండిం

పంబడి యెదగాకని నిశ్చయించి

౧౧౬ కటకఘటితరత్నకాంతులు చెలరేఁగ

sparkling

సంగరముల కంగు తొంగలింప

పల్లవముల మ్రోదు వపరిహాసమొనరింప

జాలు తనకరంబు జాచియుబల

౧౧౭ పరమపవిత్రాంగశ్రీ

భరణవిభూషితము విశ్వపతిపదపూజా

కరమున భూసురవర్యుని

కరపద్మము లత్తిబలిమి కేలకేలనగుచున్

౧౧౮ యేమిటికి తత్తరించెదు

భూమీసురవర్యున కొప్పొందుమువే ట్టిన్

కామోపభోగభాగ్య

శ్రీమత్సామ్రాజ్య విభవ నిష్ఠే గుణినుల్

౧౧౮ అనివరికినపలుకులు తనచెవులకమృతంబు చిలికి

నట్లైమేనన్ పులకలు గులకరింపకలకలనగువు

మొగంబున మొలకలెత్త నలుకదీరి అక్కున పడిన

చిత్తంబు తత్తరపాటుడిగి కడు సంభ్రమంబు

గడలుకొన భూసురుండు సంతోషాకాలతుండయ్యె నంత్రా

pittala gumpulu

౧౧౯ పులుగు మొత్తంబులు భూరుహంబులజేరె

చక్రవాక మ్ములనెమతబారె

తామరసాప్తుకాంతి రాగములు జారె

వనజపత్రంబులువాడబారె

కల్హారములకు నత్తాంతులు చేకూరె

యండమావుల పోడిమెల్లనారె

అపరభాగమునగాఢారుణచ్ఛవి మీరె

115
117

దిక్పుటంగంబులదెలివిజారె

౧౨౦ ఇలదివ్యోగుల మరుడెచ చలము జారె

కామిసులకును మగల పైకాంక్షలూరె

రాజకంఠభిశల ముచకోరములు గూరె

అంబునిధి జేరె భానుడయ్యవసము మీరె

౧౨౧ పశ్చిమకుండకరణిపచ్చనికేడెంబు

భాతియు అపక్షుభటుపురేతి

గాఢరక్తరుచులగ్రమ్మనిమ్ముగ ప్రభల్

తరగియత్త్రమించె తరుణియంత్ర

౧౨౩ పరపైతట్టింపై కను

దెరచిన మానినమణి కెత్తెరనైమణిపై

నైరపుగతిమీరు పల్లం

తెరుగగాకుండ గవిశనిరులు ధరిత్రిన్

౧౨౪ ఘూకములు గానె దనుజా

నీకంబులు సంచరించె నిఖిలధరిత్రిన్

కోకములబ్బాకచోరుల

మూకలుకడుమించెసరపముల విహరించెన్

సురాభాండేశ్వరం

౧౫ నాకుబోటిన గతి సభమున దక్షుడై
తెల్పిక గ్రలము గమైక్రతి
చుక్కగములు బొడిమె చూపరుల కెల్ల
నక్షజము గణాశిశాంతరమున

brother or sister

౧౬ శ్రీరాత్రినందన కూరిమి సైదోడు
జలజబాంధవునకు చెలిమికాడు
పశ్చాతనన్నీశాభర్త్రియోదలపువు
శమణియ్యమగు సుధారసము ప్రోవు
చలివెలుంగున చీకటులనదప్పెడు పెద్ద
గీర్వాణవితతి కొంగిరపు ముద్ద
అత్రికన్నుల బట్టిన ఫట్టిముద్దుల పట్టి
పదియారుకళలచే పొదలుగట్టి
౧౭ అంబుజంబుల పొంకంబులణచుదాయ
యమరగురు మాననధనము చూరకాడు బోయ
అఖిలజనముల కనుప్రేమయు తనమేన
మామతామాకు ప్రతిశచందమామ పాడిచె
౧౮ పాలవెల్లివెల్లి బరచిన మాఱ్ఱిర

116
118

సురాభాండేశ్వరం

ఘూర్ణపురజము ధరణినెర పుకరణి
పింఛితవల్లినటుల పండువెన్నెలది శల
గ్రమ్ముకొనియె జనులకన్నులలర

౧౯ అంతనక్కాంతశాలిరోమణి కనక కలశంబులంతె చ్ప్రినచ్చుంపు
పత్తిటివిచ్చులవిడె జలకంబులాడినెరికెకెంబట్టుకుచ్చుల మిా

part

గాళ్లమట్టంబు తెర్చుపడిషెళఘెళ మువపెనుగడితంపుపట్టు

bel?

౧౩౦ పుట్టంబుగట్టికుందనంపుబింబియలసుందరంబుదెగడిమా
౧౩౦ బూరఫలంబులతో జగడింపగాజాలు గుబ్బచన్నుల పట్టు

excessive

జాలకమట్టుమిారివెక్కసంబుగా పక్కలపిక్కటిల్లబంగా
రంపుసరిగెకంగులరవికె దొడగిస్పగా కొప్పిదితతాప్రశణ
౧౩౧ బులకనకెకెతకిదళంబొకించుకించుకగానుపించతు ది
౧౩౨ మిసీమంతంబున నానచక్కటిఫాలఫలకంబున చక్కనిచు

scorn

క్కలతేజంబుధిక్కరింపంజాలుక్రొత్తముత్తియంబులం
౧౩౩ గూర్చినచేష్టుక్కబొట్టుబెట్టి మిక్కిలిమెరుంగుచెక్కులబొక్కు
లాడనవరత్నకెలితంబునైనకంష్మపంజులుదరియిం
౧౩౪ చినాన్కెంకైశరియొడ్డాణంబునిరుపేదనడుమునకాధా

౧౩౩ రంబుగా గీలించి పాటకపుయంబులైన వలయంబులు
చారుకరంబుల ఝణఝణత్కారంబులీనన వరత్నఖ
చితంబులైన కంకణంబుల పిరుందన పొందించి చూడ
౧౩౪ నందంబై కందర్పసామ్రాజ్యలక్ష్మియుంబోలె తనచెలు
వంబు భూమీశవరునినేత్రంబులకు పరువంబునే
౧౩౫ యుచు రూపయౌవ్వన శృంగారగర్వంబున విజృంభిం
చియపుడు

She brought him in

౧౩౬ ఘనతరమదనానలమున
కనలెనెదురు జూచుకామాతురున
మ్మునివరు కోర్కెనిచయ్యన
జనియెన్ నిజమందిరాగ్రశాఖంబునకున్

౧౩౭ పగడంపు దరికోళ్ల పట్టెమంచంబును
పచ్చాకుతలగడ పట్టుపరుపు
చిరిచాపఖూపంబు చెండ్లను బకదారి
పావురమ్మును సొమ్ముభరణి మంచి
నెల్లగిండియుగాజు నిలువుటద్దము రుద్ర

Immunitions

కేస్త్రైకింస్త్రైకవర్ణివేళ్లసురటి
పటికపావలుతత్పుపటికిగాయుచిలుకబా
గాలపల్లికెలీపకళికెలమర

౧౦౭ కనకమణిమయచిత్రకంకితకుడ్య
చంద్రకాంతశిలాస్తంభసహితమగుచు
మెరుగుభాండాగారమిల్లనముపోమదనరు
in chiluca
కేళికామందిరముజేరికోరవారి

౧౦౮ విటకానిపోనిశయ్యం
తటుకున నగుర్బుండు సునిచితరుణీమణిచెం
గటనున్న వారమాత్రిక
ఘటితంబగు కుందనంపు గద్దియమీరన్

౧౦౯ చేరికవురంపుతోనపానించునద్ది
pôca tunacalu
మంచిపోగాబత్తెలనాకు మడుపులోనగ
కళకళాయలు నములనర్థరసుతపసి
జిహ్వకునుశేషముగనలాచికమునీర

౧౧౦ తత్త్రరపాటునంకదిని

సురాభాండేశ్వరం *Condedere*

తాపశిరూపశిష్టైనయక్షిణిదా

bartanelle

మృత్తచకోరనేత్రికుచ

మండలమండితతారహారముల్

చిత్తరికక్షరమ్ములకు

పెద్దగవిందుబుశ్శాయపైకుకోం

గెత్తితొలంగజేసెనది

రెంతయుశిక్షనచెయ్యిమయ్యగ

౧౦౨ పల్లవంబులపంకజప్రసవములను

మార్దవంబుననగజాలుమందయాన

చెయ్యిబట్టికనియ్యనయయ్యిదార్చె

భూసురుడువింతవానవల్భుగులుకొనగ

౧౦౩ పతికౌగిలించికలరవ

మదరించుచుకమలనయనయధరామృతము

పుడతడపుతతులయాంకటి

లదలినవడదేరమానిపానముచేసెన్

౧౦౪ శుకతుండంబులకింశుక

సురాభాండేశ్వరం *Coiere - Advenit vir*

ముకుళంబులగేకువాడిమొనపైననఖ

ప్రకరములజిమ్మెనచ్చెలి 120

చికిలక్షమువంటితపనిచెక్కులమీదన్

౧౦౫ యిట్లీకుపురుతాడనప్రేజనప్రత్యుత్తభాషతాదిబా

హ్యరతిశ్రీతలనకూర్మికపద్మకరోఫుకప్రముఖంబుల

lips eyes forehead tresses breasts nipples

సుబంధంబులధరనేత్రకపోలకచకుచచూచుక

shoulders navel *kisses*

౧౦౬ కంధరనాభికాదిదేశంబులనెనిమిదవిధచుంబనంబు

లనుపాదాంగుష్ఠజానువక్షోజంఘాజఘనకంఠమూ

లాదికస్థానంబులనువివిధంబులగునఖరదంబులె

౧౦౭ రింగితమతమజాతిభేదంబులకనువుగాఁబొపరి

సరతంబులకరిసిమెలనియుంటెరానముయంబునా

౧౦౮ వాకుళిచిత్రయుడుగ్రహావ్యారముసను *Advenit vir*

సరిచితనతక్కగెవిడిలుచుటయును

నడగడవజంకుచునవేచికమలనయన

యవలిదేపూత్రముననెక్కిలనచుబళికి

౧౦౯ యాభోగంబేటివచ్చునారయెవచుము

 Conciliium latendi

లైనెల్లియుఁగా జెప్పితిఁగా

నా బుద్ధుల్ వినవైతి విభుండినా

నాథుండు తా వచ్చెనిఁగా

కోటంకుల్ కోరగా వుపోవు మికశే

వెంకైశపోసెంవవే

శిలానగా వశియింపువారు మిత్రకసం

లేపాటీరెయెందుం నశో

113
అతినభూమిదేవుడత్యంతభయచిత్తు

డగుచు వెడలిపోవనవుగాక

వారుడేషటంబులలావు డొచ్చెదు

గ్రంథమున మరోశకడేమునక

114
ఘటము చ్చొచ్చి మునింగి పెళ్లగ (much) — తరల

కల్లసొరునవాశికా

ఘటములకా జెవులగా జొరంబడె

పొట్టనిండ నుడాల వియా

జెటిలుడా పిరి బుచ్చెనా పక

చచ్చెనొచ్చుదుగా జెతా

కటకటా పరకాంత గోరుట

కష్టమెంత టావాలికిగా

112
సుఖి విమతం మరిగి సుదతి నైవి(...)ంచు

చచ్చెమ్ములు కొరకు జనకకేడు

తాలవి వచ్చుదాన తుదనెంత వారికి

నవినభవుని త్రాత తెలియవశమే

115
అవనిసుడు లింగ్లమయ్యెనా సురవాన — *Linga factus stetit*

పొంకి వట్టు మయ్యెబలిమి మైన

కాశి చచ్చినట్టి కష్టమానవుడైన

శివుని రూపమై వశించుచుండుదే

116
తిజ్ఞమాధరియను వేడిన వలు వరయు

చిక్కుబడిన సరుపు చెదరియున్న

(gold) భర్తృభూషణములు పావటిబొట్టును

చికురభరము చక్కెచేసికొనుచు

120
విరులదామంబుల త్రేగు సవెత్తికొను

నెకటాగుగాచుంపనెత్తె గిల్ల

సురాభాండేశ్వరం

పైడికొంగుదొలంగి పాలిండ్ల మెరుగులు
చక్కని మోముపై చౌకళింప
మురిపెంపునడుపున మెలపూలి ఘంటలు
పదిదిశలందియలు పెంపెసగి మ్రోయ
గమనవేగంబున కదలి తోరములైన
పిరుదులొండొంటితో నెరసియాడ
౧౩౫ యొడలికాంతులు చీకట్లు కడకు ద్రోయ
చెక్కులను మించు లేనవ్వు ద్రొక్కులాడ
మందమందాక్ష మక్షుల సందడింప
ప్రాణనాథుని కెదురేగె పంకజాక్షి
౧౩౬ యిట్లెదురేగి నవరిగి పూర్ణేందువదన
ధవుని కాంచన కలశస్థితంబులైన
యంబువుల పాదమజ్జన మాచరించి
సంతసంబున మందిరాభ్యంతరమున
౧౩౭ అఖిలసుగంధతైలాభిషేకంబుల
నత్యంత మృదుల పీతాంబరముల

సురాభాండేశ్వరం

ఘనసారమిళితచందనలేపనంబుల
బహువిధపరిమళప్రసవములను
శాల్యన్నపాయసాశాకసూపంబుల
దధ్యాజ్య గోక్షీర తక్రములను
కదళీచూతద్రాక్షబదరీఫలంబుల
శర్కరగుడసారసన్నములు
౧౩౮ శాల్మలీతూలికాతల్పశయనములను
సరసకర్పూరతాంబూలచర్వణములు
పుష్పసాయకశాస్త్రోక్తభోగములను
విభుని పరితృప్తిగావించి వెలదియంత
౧౩౯ శక్తులు విడిచ్చి యాకేలు
ముక్కులచక్కెరం గదిదిముందరికి మెడచాచి
నిక్కించి మిన్ను చూచుచు
క్రాక్రాకాకోకోయంటుచు కోళ్లుం గూసెన్
౧౪౦ యిలవిహంగంబుల కలకలంబులు మించె
సకలజీవంబులు సంచరించె
దిక్తటంబులు తెలతెల్లనై కాన్పించె
కలహారదళములు తలలువంచె
పంకేరుహంబులు బాగుగా వికసించె

సురాభాండేశ్వరం

ఘూకముల కన్నులు బికరించె.

దివియుల చుక్కల తేజంబు నశియించె

చక్రవాకంబులు సంభ్రమించె

౧౬ దొంగలకు జారులకు భీతి తొంగలించె

నిత్యకోరండమున [illegible] దించె

గాంధారాగంబు తూర్పున కందళింప

భాస్కరుడుదయించె కిరణముల్ బ్రసరించె

౧౮ అపుడు తత్కాశికాపట్టణాంతరమున

~~[illegible]~~ విశ్వపతి మందిర ద్వార వీథులందు

నింగిముట్టంగ భేరి మృదంగ శంఖ

కాహళులు వెట్టు ఘూర్ణిల్లె గారవమున

౧౯ యిట్లు ప్రభాతకాలంబున వారాంగనలాసవ

పానాపేక్షచనుదెంచి వారుణీవిక్రయుని మంది

రద్వారంబునని ల్చిన తద్విహారియుభిమ

తంబులుదీర్పుంద లంచి మొల్లంబగు కల్లుకలశం

బు తొంగిచూచి బ్రాహ్మణుండు మునిగిచచ్చుట

యెరింగి వికలాంతరంబునా

౨౦ యీండిగెదాని గర్వంబున కీగతి

123

సురాభాండేశ్వరం

నేటికి వచ్చితివయ్యననన్

కూడుటనే విముఖంబని నేర్పది

కోరితివయ్య దివ్యక్షేత్రమునీ

ప్రౌఢతనంబెడవోయెను వారుకటి

పొట్టకొలంది [illegible] సుకర్

[illegible] దిటవై తెగజూచెనయో తల

గొతలమారి విధాతని సగ్

౧౧ [illegible] కుచోయి కలిగుంటి కూలినట్టి

దూషకంబునను బోనెయో మునివరేణ్య

సాకుగావచ్చియుచటి పాలిణముల విడిచి

తరియ్యేయెమని దూరుదునయ్య నిన్ను

౧౨ అన్నపూర్ణవిశాలాక్షియెన గువిభుడు

కాశికాక్షేత్రయాత్రిత కల్పతరువు

విశ్వనాథుండు వేల్పులవెల్పునిన్ను

బ్రోవవేదయ్యెకటకటా భూసురేంద్రా

౧౩ యీ పిన్నపనులకు యేల వచ్చితివని

బుద్ధి జెప్పిన నేల పోవచ్చితి

వింటే తడెరిగిన నెందుదాగె దవని
తలపక నన్నెల తగులుకొంటి
వయ్యారియోనాటే మనియడలుదురుంకనా
కొరకు ప్రాణములేల కోరుపోతి
యిట్లితు ష్వసె[illegible] బలల్లెడి ఖ్యములతు
మూలంబులనేకేల మోసపోతి
౧౮ ఆవయ్యకటకట నీకు కామాతురత్వ
మెచ్చియింత కుడెచ్చెనే నేమనేతు
బ్రాహ్మణునకిట్టి కష్టంబు లిమ్మిచాపు
నర్హమేయింత పనిజేసె నబ్జభవుడు
౧౯ అనియడలుచువారు జెరియొక
యెనవునే వెడలంగ దూడియాఘటమధ్యం
బున నున్న దివ్యలింగము
గనియాశ్చర్యంబు నెందికోమినియంత౯
ఆనమయంబునా
౨౦ కన్నెల మూటితో విమల
గంధగజాసురచర్మశాటితో

124

కన్నెలవంకతో జడల
కాపుననెప్పుడు వేల్పుటేటితో
తిన్నని వేటతోనగము
దేవామునగ్గిరిజావధూటితో
పన్నగకంకణంబుడుగను
పట్టెను కన్నుల పండువైతగ౯
౨౧ అంగజారాతియిట్లు ప్రత్యక్షమయిన
వాక్షమునసంభ్రమమున భక్తియుక్తలింప
యంబుజాసనసాష్టాంగమాచరించి
పాతియుగళంబుమునకుశించి ప్రస్తుతించె
౨౨ జయజయనిఖిలగీర్వాణ [illegible] మస్తకమకుటమణికిరణ
వికసిత పాదాంబురుహా। సనకసనందనాదిమునిబ్ర
మానసాంభోరుహవాసి వేశా। యీశా [illegible] కందర్పభ
స్మరీప్రశరీరా। మందాకినీతరంగసంఘటిత [illegible]
౨౩ లాయమానజటా [illegible] కుడుంగ [illegible] రకుండ
లీవరకుండలమం [illegible] కర్ణమండలప్రభయకాలతాం
[illegible] వాడంబరచ [illegible] కావతారవిండ [illegible] తా౯ం
డా। పుండరీకకవేదండచర్మ [illegible] సనా। షణ్ముఖేశ్వర
౨౪ అర్ధాంగీశవీర, ఫురహరత్రి [illegible] నాథ౯ జయ విజయ-

54

సురాభాండేశ్వరం

మహాదర, మహోపాశ్వ్రప్రముఖపారిషద
స్వపరివారపరివృతా, దారువనశ్రీదాదంబరా
తుంబురునారదాదివీణానాదవినోదా వంచా
16 క్షరీమంత్రకుసుమ చంచరీకా, కాంచనాచల
కోదండ అంధకాసుర కరిమహాసకృత్తిజల
ధర విధ్వంసవితారకాక్షకమలాక్షముఖ్య----
దానవగర్వభంజనా కోటికోటిసూర్యప్రభాభా
17 సమాన సర్వరూపా, అనాదికామికమాలా
మయవిమోచనాధర్మార్థకామమోక్ష
చతురవర్గ ఫలప్రదాయకా, కమలాసతిప్రియ
నాయకా రుద్రకన్యకా హస్తచామరోద్ధూతచె
18 లితనీలకుంతలకాంతా, స్వప్రియా, హైమవతీ
రాజ్ఞీమయితో చనత్రయా, త్రిశూల, డమరుఖ
ట్వాంగపినాకపాణిపాశపాలధారణసమగ్రానేక
భుజదండాదండధరోద్దండగర్వతిమిరచండకి
19 రణకరుణా కటాక్షవీక్షణా లంకారాలంకారీకు
చకుంభకుంకుమపంకాంకితవక్షస్థలదక్షాధ్వర
ధ్వంసమహాదక్షహావానారూఢ బద్ధకోదండ

సురాభాండేశ్వరం

128 దజనకనేత్రకమలాంచితపాదద్వయా, సమస్తజ
గత్పరిపూర్ణమహాంతప్రశస్తానమస్తే నమస్తే
నమః॥

130 అనివసుతించిన శంకరు

దసురాగము బొందిన తత్పాపలోకనుధా
వసరాశిని దేవ్యమరియు
వేనజాయతనేత్రికిని రెయి పత్నులు దగుచుండె

131 వేఘులవిని వేదనున్నభూసురభుంగపుండిదిదాశిక
శైలములసంగతిజీవన్మైనకేతంబునింశివలింగమ్ము
వెలశెనిగతిరుమల్లారికివిస్మయింబుగజూపనె
నిలుకుదిభ్రితిబ్రహ్మవిష్ణుసురేంద్రముఖ్యులదేవతల్

132 అవిముక్తక్షేత్రంబున
శివలింగములందుకరుప్రశస్తికెక్కెన్
భువిపూజగాంచునిరదా
సవభాండేశ్వరుడనంగశాశ్వతమహిమన్

133 పంచజానసహియాసురాభాండనాధు
పూజచేసినందుభక్తసత్పురుషులకును
కాశిరాపురదప్పలింగములలెల్ల
భక్తిపూజించినపుణ్యసత్ఫలముగలుగు

ఉ॥ యింపువహించునమ్మిచారు(వి)పుష్పకైశ
పరుసతహాదుతిబదివిస(ప్రా)సవిసన
అయినరారూపుపు(వ)పా(కో)భప్పెశ
శాఖేపైశ్రే శ్రీభోగముల్ సంభవించు

సీ॥ అసురాంతకశ్యేకం(ప్ర)గంసించిశంభుండయ్యెం
బుజానససతపు(త్ర)సభాతం బుశాశ్రైలా సం
బుసకెడునాన్ని ఫాయుసనజెక్షసదినిశాన
కాడిమెపానెపుటునలానసండకంజస్పివపాజ
యింపారిదింపుశ్రైకళుడా

శ్రీశైలాశాచలశ్రేంగధామమునుతపద్మాక్షజను(త్రా)పదధి
కమలముత్రైఘనాభరామశశికఖాంబజనలజాముక్తై
కాలాంత(క)యుదప్పనాసుఖహాంశ్రైకంపమునుదూర్భమున
త్రవ్వయూచలకు(భ)ధామునుతకంబ్రష్ఠకీప్రైభోపారా

గీ॥ గారవిప్షుగుహాంభన
సార(శ్రీ)గంధసారసారభవిభవా
దారభుజాంతరశారద
నీరదనీ(ల్యాం)గశరధినిక్సానిస్టంగా

మ॥ భవభీరజనసజ్జనతభావభవా

126

వివిధాగమసన్నుతవిష్ణుభవా
శివదేవసుధాశనసంధ్యుదభవా
పవనాశనసంకటనాభగణభవా

శా॥ వా॥ సరసిజనిభపాదాస్తోత్రలోకశ(ర)ణ్యా
సరుపమశుభముత్తైనిత్యలారూపకీర్తి
ఘరవ్రాధియంపదారిశ్రైత్రలోకాపకారి
ఘరుబుభజనపాశ్రీపాకంశశ్రైవెయుపానశ

శా॥ శ్రీ(శ్రీ)మ(ల్లి)కారాంచిత(ప్ర)సాదలబ్ధ [illegible] శ
వాధిచి(త్ర)సరససకవిమ(త్ర)యెల్లనామాత్య
పు(త్ర)సకలసత్కృతావిధియుక్తింష్టు(ప)భునాదం
భయు(ప)నివంబైనసురాభాండశ్రీరాష్ట్రనం
జను
బసంకుమిపవ్రు(ప్ర)బంధంబునందుసర్వం(బు)నకాశ్వ
ముఖ్యమంగళముపా(శ్రీ)(శ్రీ)(శ్రీ)ంబయుబ
(శ్రీ)కృష్ణార్పణమస్తు(శ్రీ)...